

B Advent 2
M. Assumpta
10 december 2023

Eerste lezing: Jes 40,1-5. 9-11

Uit de profeet Jesaja

‘Troost, troost mijn volk’, zegt God.

‘Spreek tot Jeruzalem

en roep haar toe dat haar tijd van afzien voorbij is,
dat haar schuld is voldaan,
omdat zij uit de hand van de Heer een dubbele straf
voor haar zonden ontvangen heeft.’

Luister dan, iemand roept:

‘Bereid voor de Heer een weg in de woestijn,
trek een rechte baan in het dorre land voor onze God.

Elk dal moet worden opgehoogd,
en elke berg en heuvel moet worden afgegraven;
oneffen plekken moeten vlak gemaakt worden
en ruige gronden worden een vlakte.

De Heer zal zijn grootheid laten zien:
heerlijkheid voor het oog van al wat leeft.

De Heer heeft gesproken.’

Klim op een hoge berg, met je boodschap van vreugde, Sion,
verhef met kracht je stem, Jeruzalem, bode van vreugde,
verhef je stem, en wees niet bang.

Zeg tegen de steden van Juda: ‘Hier is jullie God.

Hij komt in kracht;

de heerschappij is in zijn hand.

Kijk, zijn loon draagt Hij met zich mee,
en zijn werk gaat voor Hem uit.

Als een herder zal Hij zijn kudde weiden.

De lammetjes drukt hij aan zijn borst,
en zorgzaam leidt hij de oaien.

Tweede lezing: 2 Petrus 3,8-1

Uit de tweede brief van de apostel Petrus

Vrienden,

Eén ding mogen jullie niet uit het oog verliezen:
voor de Heer is één dag als duizend jaren

en duizend jaren als één dag.
Sommigen zeggen dat de Heer traag is om zijn beloften na te komen.
Maar dat is niet zo:
De Heer wil dat niemand verloren gaat,
daarom heeft hij geduld met jullie,
zodat iedereen de kans krijgt tot inkeer te komen.
Hij wil niet dat iemand verloren gaat.
Maar zijn dag zal komen als een dief in de nacht.
De hemel zal dreunen,
vuur zal branden,
en wat op aarde verborgen werd gehouden, zal aan het licht komen.
Bereid je voor op deze dag met een heilig en vroom leven.
Want - zoals de Heer heeft beloofd -
mogen wij dan een nieuwe hemel en een nieuwe aarde verwachten,
waar gerechtigheid zal wonen.

Evangelie: Mc 1,1-8

We lezen uit het heilig evangelie volgens Marcus

Begin van de goede boodschap van Jezus Messias
Bij Jesaja, de profeet, staat geschreven:
'Zie, Ik stuur mijn bode voor jullie uit,
die voor jullie de weg zal banen;
een stem van één die roept in de woestijn:
maak de weg klaar van de Heer,
maak zijn paden recht'.
Zo geschiedde het dat Johannes aan het dopen was in de woestijn.
En hij verkondigde een doopsel van ommekeer
met het oog op vergeving van zonden.
En ze trokken erop uit, naar hem toe,
heel de streek van Judea
en de mensen van Jeruzalem, allemaal..
En ze lieten zich door hem dopen in de Jordaan,
terwijl ze hun zonden beleden.
En die Johannes liep gekleed in kameelhaar
met een leren gordel om zijn lenden,
en hij leefde op sprinkhanen en honing van wilde bijen.
En hij verkondigde:
'er komt een man die sterker is dan ik,
achter mij aan.
Naast hem ben ik te min om op mijn knieën
de riemen van zijn sandalen los te maken.
Ik heb jullie gedoopt met water,
Hij zal jullie dopen met heilige Geest.'

Homilie

Z en B,

Maandag laatst ben ik – zoals meerderen onder jullie ook – gaan zien naar de toneelvoorstelling ‘De kansendans’, mede georganiseerd door onze Pastorale Eenheid in het kader van Welzijnszorg.

Daarin werd het persoonlijke levensverhaal nagespeeld van Caro, een vrouw die een ongelooflijk pijnlijke jeugd achter de rug heeft.

Ze was vanaf haar geboorte ongewenst. Toen ze zes jaar was gingen haar ouders uiteen, en op de stoep, naast de verhuiswagen discussieerden zij over haar. Allebei zegden ze: ‘ik wil ze niet.’

Uiteindelijk moest ze met haar moeder mee, maar gezelligheid heeft ze er nooit gekend, nooit kreeg ze een knuffel, want haar moeder wist niet hoe ze dat moest doen.

Een half jaar later echter werd ze aan haar vader toegewezen, die ondertussen een nieuwe relatie had: een heel dominante vrouw, die een bordeel openhield.

Nadat haar vader zelfmoord had gepleegd en er geld moest binnenkomen werd zij door haar stiefmoeder verplicht zich door mannen te laten misbruiken.

Ze heeft in die periode veel honger geleden, en ging stelen, ook bij de medeleerlingen op school.

Om moeilijkheden te vermijden werd er om de haverklap verhuisd, altijd in kleine huizen, krotten bijna. Nergens kreeg ze genoeg tijd om er zich te hechten. ‘Thuis’ was voor haar ‘overal en nergens’.

Eventjes werd haar leven iets leefbaarder toen ze twee maanden in een pleeggezin mocht verblijven, waar ze zich wel goed voelde. Daarna werd ze opgenomen in een instelling. Ook dat viel nogal mee.

Tot op een goede dag haar moeder haar kwam halen en de miserie weer begon.

Door het vele verhuizen moest ze ook van de ene school naar de andere, zo had ze ook geen vriendinnetjes, en liep ze schoolachterstand op.

Gelukkig was er een leerkracht die het voor haar opnam en haar leerde voor zichzelf op te komen.

Maar de rest van het verhaal is er ook een van vallen en opstaan: gaan werken, maar het niet volhouden; huwen, een kind krijgen, en weer scheiden; opgenomen worden in de psychiatrie.

Tot iemand daar de tijd nam om naar haar verhaal te luisteren, geen professioneel, maar een poetsvrouw. En van dan af opende zich een nieuwe toekomst. Caro volgde bij de VDAB een opleiding tot ervaringsdeskundige, ging een nieuwe relatie aan, en ging zelf mensen in armoede helpen om er bovenop te komen.

Het was haar duidelijk dat mensen niet uit eigen schuld in armoede belanden, maar omdat ze door anderen in de steek worden gelaten, omdat niemand het voor hen opneemt, omdat ze geen toegang krijgen tot alles waar ze recht op hebben.

En noodhulp is niet de oplossing, dat lost het probleem niet op. Het maakt je alleen maar afhankelijker.

Het sneed door merg en been als op het einde van de voorstelling de actrice de zaal toeschreeuwde dat armoede in de structuren van onze maatschappij zit ingebakken.

Ik heb die nacht nog een hele tijd wakker gelegen.

In hedendaagse taal zou men zeggen: ‘het was binnengekomen’.

Na zo een verhaal als dat van Caro, kan een menselijke reactie niet anders zijn dan: dit zou toch niet mogen, daar moet toch iets aan gedaan worden.

Acht jaar geleden reeds heeft de Verenigde Naties gesteld: tegen 2030 moet armoede in al zijn vormen overal beëindigd worden.

Maar daar zijn we nog heel ver van af. Integendeel, de cijfers geven aan dat de kloof tussen rijk en arm steeds groter wordt.

Momenteel leven meer dan twee miljoen Belgen, één op de vijf, onder de armoedegrens.

Z en B,

Wij die het - als volgelingen van Jezus Christus - tot onze opdracht rekenen Gods liefde aan al onze medemensen door te geven, wij kunnen ons daar niet bij neerleggen. Wij moeten daar iets aan doen.

Toevallig is deze week ook op de VRT heel veel aandacht besteed aan de armoedeproblematiek, naar aanleiding van de Pano-uitzending van woensdag.

Phara de Aguirre, is terug gegaan naar de gezinnen in armoede waar ze tien jaar geleden een pakkende reportage over had gemaakt.

Het was haar vraag wie ondertussen uit de put is gekropen en wie niet.

Enkelen zijn daarin geslaagd, maar velen geraken er niet uit, van generatie op generatie.

En in verschillende programma's op TV en op radio werd de avond nagedacht over mogelijke oorzaken en mogelijke oplossingen.

Een heel boeiende invalshoek werd geformuleerd door Professor Nicaise van Leuven: het probleem van mensen in armoede is dat ze zich afsluiten van de maatschappij, omdat ze zich ook zo dikwijls uitgesloten weten.

Ze worden uit de school geweerd omdat ze niet stipt aanwezig zijn of hun taken niet maken.

Ze worden uit huis gezet omdat ze de huur niet kunnen betalen. Ze raken niet aan werk omdat ze onvoldoende opleiding hebben gevolgd.

Steeds weer worden ze geconfronteerd met *nee's*, met *niet mogelijk'en*, met *helazen*.

En het gevolg is dat ze zich meer en meer zelf gaan afsluiten.

Ze vertonen zich niet onder de mensen, en niemand kent ze, en niemand vraagt hoe het met hen gaat. Dit was ook het verhaal van Caro.

Ik vond dit een heel interessante invalshoek omdat het een antwoord geeft op de vraag: wat kan onze pastorale eenheid doen om mensen uit de armoede te halen?

Ik denk: op de eerste plaats hen uit hun anonimiteit halen!

Als één op de vijf Belgen onder de armoedegrens leven, dan zijn er ook armen in onze pastorale eenheid, in onze buurt, in onze straat.

Maar wellicht zijn eer die we niet kennen omdat ze zich afsluiten.

Er bestaan gelukkig reeds meerdere initiatieven in onze PE, die de hand reiken naar mensen in armoede: De welzijnsschakel 'Oarm in oarme', ATD vierde wereld, 't Huizeke, de St Vincentiusvereniging, de werkgroep 'Solidariteit met vluchtelingen', ...

Heel veel dank aan de vele vrijwilligers, die er hun tijd en energie in steken.

Maar het is goed mogelijk dat er nog altijd mensen zijn, die onder de radar blijven.

Het is een opdracht van ons allemaal om niet van hen weg te kijken, en hen de hand te reiken.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.